

İZZETTİN SİLİER 90 YAŞINI DEVİRDİ

İşine odaklı, bilim meraklısı, farklı bir insan

Orhan Bursalı

İzzettin Silier'in kurduğu Fen Bilimleri Dershanesi'ni anımsayanlar çoktur, sadece Beşiktaş'ta tek şubesi olan başarılı dersane... Silier ikincisini açmadı ve orada işine odaklandı; belki de 15 yıldan fazla oldu, dershaneyi devretti..

Silier geçenlerde 90 yaşının hesabını verdi adeta. Hayatındaki akrabalarını, arkadaşlarını, tanıdıklarını, iz bırakanları davet ederek, hepsiyle ilgili anılarını canlandırarak.. çocukluktan itibaren..

Silier İTÜ mezunu İnşaat Mühendisi.. Daha sonra İstanbul Hukuk Fakültesini bitirdi. Bunların öyküsünü dinledik kısa kısa. Oradan eğitime epey bir ömrünü verdi.

Silier, bir Cumhuriyet insanı. Türkiye Cumhuriyeti'nin temelinde bilim yattığını da bilen.. Eğitime aydınlanmaya bu nedenle de yoğunlaşan.. Cumhuriyet'in ikinci sayfasında yazıları yayımlanan bir düşünce adamı aynı zamanda.

Bilim aşığı bir insan. Onunla 1995'de Bilim Merkezi Vakfı'nın kuruluş aşamasında tanıştık. Paris'te gördüğü ve 7'den 70'e tüm insanlara bilimi deneyerek, yaparak gösteri birimi dediğimiz deney setleriyle öğreten bilim merkezinin Türkiye'de de kurulabilmesi için kolları sıvamış ve fakat bir sonuç alamamıştı. Hemen sonra **Selim Alguadiş** ve arkadaşlarının bu konuda girişimde bulunmasıyla, ülkemizin güzide insanlarıyla birlikte bir Vakfın kurulmasına karar verilen toplantıda bir araya geldik. Kurucuların listesine bakıyorum, bilim insanları, toplum önderleri, şirketler.. Ne kadar gönül verilmiş bir girişim..

Taşın altına elini koyanlar

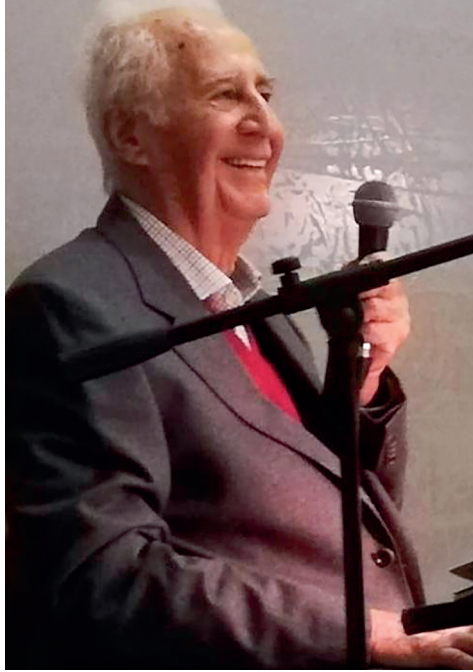
Herkes el ele verdi, düşünceler ve eller birleşti, işin mali motorluğunu da İzzettin Silier ve **Ersin Arnoğlu** ayrıca üstlendi.. Dünyadaki örnekler incelendi, İTÜ ile işbirliği yapıldı, Taşkışla'da eski gemi havuzu düzenlenerek, ilk Deneme Bilim Merkezi açıldı ve ülkemizin ilk bilim şenlikleri burada gerçekleştirildi. İstanbul'dan on binlerce öğrenci ve yetişkinin katılımıyla..

Silier burada da işine odaklandı..

Silier iyi bir **Cumhuriyet Bilim ve Teknoloji** okuru oldu.

Sonra da **Herkes Bilim Teknoloji** okuru ve gençler için de abone destekçisi..

Geçen yıl haberleştik, Kocaeli'nde açılan Bilim Merkezi'ni beraber ziyaret edelim, dedik. Baktım kalkıp gitmiş, konuşmuş, fotoğraflar çekmiş ve bir HBT yazısı da göndermiş. Dergi'de yer aldı. Şimdi onunla, başka bilim merkezlerine, mesela Bursa'ya da bir ziyaret gerçekleş-

tireceğiz umudunu taşıyorum. Yazı yazmasını iyi bilen bir insan..

Bir sürpriz yaptı ve anılarını yazdığı kitabı paylaştı. Silier'in 90 yaş gününde konuşanlardan hakkında yeni şeyler öğrendik.

Kitap önümde yer yer açıp bakıyorum, bir mücadele insanı sayfalar arasında akıp gidiyor... Mühendislik dergilerinde yayımlanan yazılarını da kullanmış. İTÜ'ye bağlı kalmış, üyesi olduğu Oda'sına bağlı kalmış. Kitap da İnşaat Mühendisleri Odası'nca yayınlanmış.

Silier, İTÜ Öğrenci Birliği genel sekreteri olarak, öğrencilerin örgütlülüğü konusunda ilklere imza atmış. Örgüt terbiyesinin öğrencilerin sonraki hayatlarındaki yol göstericiliği konusunda düşüncelerini açıklarken, çağdaş toplum örgütlü toplumdur diyor. Verilen eğitimi beğenmiyor ve önerilerde bulunuyor.

Silier, **Nereden çıktı anı yazmak** başlıklı önsözünde yazdıklarıyla da, anıların değerini anlatıyor. Bu bakış şüphesiz **"Eleğimin Üstünde Kalanlar"** kitabını da, yaşam deneyimlerinin zenginliği ve doluluğu ile meraklılara değerli bir kitap bırakıyor.

Hep ayrı bir insan

Silier'i, çıkışlarıyla, farklı görüş ve tepkileriyle, eksiklikleri saptamasıyla ve eylemleriyle ayrı bir insan olarak görmüşümdür. Yaşamının hesabı gecesinde bu bakışım daha da doğrulandı.

Dersane mesleğini bıraktıktan ve Bilim Merkezi deneyiminden sonra, odaklandığı konulardan ikisini size iletirim: bilgisayar öğrenimi; türküler derlemek ezberlemek ve derlemek, ayrıca da resim yapmak.

Türküler meselesine bir gözlemler başlamış: Biz bir şarkı veya türküyü tam olarak bilmeyiz, başlarız ama devamını getiremeyiz.. Klasik Türk müziğini daha çok biliriz ama türkülere eşlik edemeyiz..

Hakkını vererek ve ele aldığı bu konuya odaklanarak türkülerini söyler hale gelmiş ve bu alandaki çalışmalarını desteklemiştir.

Diyebilirsiniz ki, belli bir yaştan sonra pek çok insan resim yapmaya koyulur. Ama bize gösterdiği bir kaç soyut resim, yine resme odaklanmış bir insanın başarısını gösteren zevkli örneklerdendi. Silier zaten hayatı boyunca resim sevgisi ile büyümüş. Belirli bir yaştan sonra konuya odaklanınca, içindeki resim sevgi ve tadını da tuvale aktarmayı başarmış.

İzzettin Silier sıradan olmayan insan ve yaşamın adı. Kendisine uzun, sağlıklı ve verimli yıllar diliyoruz..

Bebeğiniz büyürken...

Bebeklerin saçları niçin dökülür?

Bir bebeğin yaşamının ilk haftaları ve ayları ciddi değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Ancak bu dönemde bebeğin yastığındaki minik saç tellerine tanık olmak kimi anababalar için beklenmedik bir durum olabilir. Dünyaya geliştikten birkaç ay sonra bebeğin başındaki saçlar giderek seyrekleşir ve bebeğinin başı neredeyse kel kalabilir.

Neyse ki, bebeklerdeki bu saç dökülmesi pek de kaygı uyandırmaması gereken bir durum değildir. Anne karnındaki bebeğin saçları hamileliğin ilk üç aylık döneminde çıkmaya başlar. Doğuşta ister gür ister tüy gibi saçlara sahip olsun, bebeklerin tümünde en azından bir miktar saçın dökülmesi son derece olağan bir durumdur. Gerçekte, bebeklerde saçların dökülmesi onların dış dünyaya uyum sağlamaya çalıştıklarının bir göstergesidir.

Yetişkin bir insanın başındaki her bir saç teli üç farklı evreden geçer. En uzun evre olan büyüme evresinde saç ayda ortalama 1 santim uzar ve ardından birkaç hafta süren dinlenme evresine geçer. Yaklaşık 2-3 hafta süren bu evrenin ardından da saç dökülme evresine girer. Genelde bu son evrede günde yaklaşık 50-100 saçın dökülmesi normal sayılır.

Oysa bebeklerde çok farklı bir durum söz konusudur. Bebeğin dünyaya gelişinin ardından bedeninde çok ciddi hormonal değişimler meydana gelir ve bu değişimler başındaki her bir saç telinin aynı anda dinlenme evresine girmesine ve bebeğin bir anda kel kalmasına neden olabilir.

Doğum sırasında hem anne, hem de bebek doğum sürecinin başarılı bir biçimde tamamlanabilmesi için ciddi hormonal değişimlerden geçer. Doğum sancılarıyla birlikte bebeğin bedeninde dış dünyaya uyum sağlaması açısından yaşamsal öneme sahip hormonlar da üretilmeye başlanır. Kortizol adıyla bilinen bir hormon bebeklerin akciğerlerinin gelişmesine ve onların ilk soluklarını almalarına yardımcı olur.

Doğum süreci bebeklerde olumlu türde bir gerginlik yaratır ve bu gerginlik kortizol üretimini körükleyerek enerjinin yaşamın sürdürülmesi açısından son derece önemli olan gelişimi tetikleyen değişikliklere aktarılmasını, başka bir deyişle saç gelişimi gibi pek de yaşamsal olmayan işlevlerin de ikinci plana atılmasını sağlar. Doğumdan sonra bebeğin her bir saç teli, daha başka kaynaklar sağlanıncaya dek, dinlenme evresinde kalır. Bebeğin saçı yaklaşık 8-12 haftalıkken dökülmeye başlar ve yaklaşık 3-7 aylıkken dökülen saçların yerini yeni saçlar almaya başlar. Ne var ki, saç tellerinin kalınlaşması ve saçın gürleşebilmesi için bebeğin yaklaşık 2 yaşına gelmesini beklemek gerekir. Saçın dökülme ve yeniden büyüme süreci cinsiyet, etnik köken ve doğum koşulları (prematüre, erken, ya da geç doğum; doğal doğum/ ya da sezaryen) ve bebeğin beslenme koşulları gibi, çok çeşitli etmenlere göre farklılıklar gösterebilir.

Uzmanlar halk arasında bebeğin saçını kesmenin onun daha gür saçlara kavuşmasına olanak tanıyacağı yönünde bir inancın olduğunu, ancak bunun hiç bir bilimsel temele dayanmadığını da altını çiziyorlar.

Rita Urgan

<https://www.livescience.com/why-babies-lose-their-hair.html>